

УДК 327(477)

Л.КАМПОВ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЄВРОРЕГІОНІВ, СТВОРЕНИХ ЗА УЧАСТЮ УКРАЇНИ

У пропонованій статті розглядаються особливості функціонування єврорегіонів за участі України на сучасному етапі. Визначені основні напрями співробітництва країн-учасниць досліджуваних єврорегіонів. Виділено основні перешкоди на шляху ефективного розвитку транскордонного співробітництва України у межах діяльності єврорегіонів.

***Ключові слова:** єврорегіон, транскордонне співробітництво, прикордонні регіони, транскордонні проекти.*

Постановка наукової проблеми та її значення. Динаміка розвитку єврорегіональної співпраці свідчить про значну її активізацію на сучасному етапі. Посилення ролі єврорегіонів у процесі транскордонного співробітництва полягає в тому, що вони є ключовою ланкою у підтриманні контактів між органами державної влади, виробленні стратегії спільних дій, ініціюванні проектів, реалізація яких відповідає інтересам прикордонних регіонів України. Саме тому на сучасному етапі виникає необхідність аналізу функціонування єврорегіонів за участі України.

Аналіз останніх досліджень з цієї проблеми. Дослідженням особливостей функціонування окремих єврорегіонів займаються такі вчені, як М.Боянецька,

Ю.Вдовенко, В.Горбовий, М.Мінченко, Н.Луцишин, Є.Ніколаєв, Є.Карачун та ін. Що стосується вивчення проблем у рамках транскордонного та єврорегіонального співробітництва, в цьому напрямі ведуть наукові розвідки такі вчені, як П.Беленький, Н.Внукова, М.Долішній, О.Другов, О.Гарасюк, Т.Терещенко, Н.Мікула тощо.

Мета дослідження полягає у визначенні особливостей діяльності єврорегіонів на території України та їх впливу на ефективність транскордонного співробітництва.

Виклад основного матеріалу. У Законі України «Про транскордонне співробітництво» [1] дається визначення поняттю «єврорегіон» як організаційної форми співпраці адміністративно-територіальних одиниць європейських держав, що здійснюється відповідно до дво- або багатосторонніх угод про транскордонне співробітництво.

Діяльність всіх єврорегіонів, створених за участі областей України, регламентується відповідними статутами. Водночас єврорегіони не є юридичними особами.

На території України на сьогодні діють 10 єврорегіонів: «Бут» (Україна, Польща, Білорусь), Карпатський єврорегіон (Україна, Польща, Словаччина, Угорщина, Румунія), «Нижній Дунай» (Україна, Молдова, Румунія), «Верхній Прут» (Україна, Молдова, Румунія), «Дніпро» (Україна, Росія, Білорусь), «Ярославна» (Україна, Росія), «Слобожанщина» (Україна, Росія), «Донбас» (Україна, Росія), Чорноморський єврорегіон (Азербайджан, Албанія, Болгарія, Греція, Грузія, Молдова, Росія, Румунія, Сербія, Туреччина, Україна), «Дністер» (Україна, Молдова). Необхідно відмітити, що 19 регіонів України є прикордонними. Їх площа становить близько 77,0 % усієї території держави.

Розглянемо основні характеристики цих єврорегіонів [2]:

- **«Буг»** – утворений 29 вересня 1995 р. До його складу входять Волинська область, Жовківський та Сокальський райони Львівської області, Хелмське, Люблінське, Замостське, Тарнобжеське та Білопідлянське воєводства (Польща), Брестська область (Республіка Білорусь). Територія євро регіону становить 80,916 тис. кв. км з чисельністю населення близько 5,0 млн. чоловік, у тому числі територія України – 23,1 тис. кв. км з чисельністю 1,27 млн. чоловік.

До пріоритетних напрямів розвитку євро регіону «Буг» належать: розбудова кордонів і облаштування прикордонної інфраструктури; реконструкція існуючих та будівництво нових автомобільних магістралей; спорудження супутніх об'єктів транспортної інфраструктури; реалізація природоохоронних заходів; проведення соціально орієнтованої діяльності, спрямованої на забезпечення прав та інтересів найбільш вразливих верств населення; створення бази даних із метою розповсюдження різнопланової інформації про регіон; формування сприятливого бізнес-середовища через розширення мережі спеціалізованих інституцій.

Сьогодні дедалі більшого поширення набуває реалізація спільних проєктів, спрямованих на формування взаєморозуміння між населенням, що проживає у прикордонних регіонах, зокрема із залученням міжнародної технічної допомоги.

У рамках Програми сусідства «Польща – Білорусь – Україна» 2004 – 2006 рр. INTERREG IIIA/TACIS CBC було реалізовано низку проєктів із залученням фінансування Європейського Союзу. Найвагомішими із них стали: спорудження другого мостового переходу через річку Західний Буг у районі міжнародного автомобільного

пункту пропуску «Ягодин – Дорогуськ»; відкриття першої черги пункту пропуску через державний кордон України для міжнародного автомобільного сполучення «Ягодин»; запровадження практики спільного митного і прикордонного контролю на кордонному переході «Устилуг – Зосін»; функціонування в Любліні українсько-польського колегіуму університетів; реалізація комплексу природоохоронних заходів у басейні прикордонної річки Західний Буг.

Особливої уваги заслуговує проект «Модернізація міжнародного автомобільного пункту пропуску «Ягодин – Дорогуськ». Його ключовим компонентом стало спорудження другого мосту через річку Західний Буг та під'їзної дороги до нього. Утілюється проект «Прикордонний менеджмент», у рамках якого Європейська Комісія виділила 2,75 млн. євро для розбудови та модернізації об'єктів режимної зони прикордонного переходу в Ягодині. Розроблено проект «Українсько-польська регіональна стратегія транскордонного співробітництва: нова якість добросусідських відносин», який також позитивно підтримав ЄС [3].

У 2010 році в рамках Програми прикордонного співробітництва «Польща – Білорусь – Україна» Європейського інструменту сусідства та партнерства на 2007 – 2013 роки Волинською обласною державною адміністрацією подано заявку на реалізацію проекту «Активізація транскордонного співробітництва у рамках Єврорегіону «Буг» – від стратегії до спільних дій» [4]. Реалізація цієї ініціативи сприятиме сталому соціально-економічному розвитку прикордонних територій і створенню кращих умов і можливостей для інтенсифікації транскордонного співробітництва.

Крім того, у 2010 р. волинські інституції виступили партнерами кількох десятків транскордонних проектів, поданих польськими організаціями до участі в рамках першого конкурсного відбору проектів Програми прикордонного співробітництва «Польща – Білорусь – Україна» на 2007 – 2013 рр. [5].

- **Карпатський єврорегіон** – утворений 14 лютого 1993 р. До його складу входять: Львівська, Закарпатська, Івано-Франківська та Чернівецька області, адміністративно-територіальні одиниці п'яти держав – Польщі (Кросно, Перемишль, Жешув, Тарнув), Словаччини (райони Бардіїв, Гуменне, Кошице, Межилаборце, Міхаловце, Пряшів, Сабінов, Сніна, Собранце, Стропков, Свидник, Требішов, Вранов), Угорщини (округи: Боршод-Абауй-Земплен, Гайду-Бігар, Гевеш, Іас-Надькун-Солнок, Саболч-Сатмар-Берег та міста: Мішкольц, Дебрецен, Егер, Ніредьгаза), Румунії (повіти Сату-Маре, Марамуреш, Бігор, Салай, Ботошани). Карпатський єврорегіон охоплює 161,279 тис. кв. км і 16 млн. населення, у тому числі територію України – 56,6 тис. кв. км з чисельністю населення 6,4 млн. чоловік.

Його метою є формування структури, яка поліпшить координацію транскордонного співробітництва між його членами, що сприятиме прискоренню регіонального розвитку, залученню допомоги з країн Заходу та налагодженню добросусідських відносин між країнами та народами, які входять до Карпатського єврорегіону.

За 19 років існування Карпатського єврорегіону змінилися умови його функціонування. Геополітичні процеси, які відбувалися протягом цього періоду, привели до виникнення нових форм і аспектів

співробітництва на рівні єврорегіонів. Однією з причин цього було приєднання чотирьох країн, які входять до Карпатського єврорегіону, до Європейського Союзу. Ситуація, що виникла, спричинила появу системних проблем функціонування єврорегіону, вирішення яких є надзвичайно актуальним. Адаже йдеться про визначення подальшої ролі єврорегіону або ж перетворення його на форум для озвучення думок.

Причинами виникнення проблем були насамперед різні підходи країн-учасниць до вирішення визначальних питань, а також відсутність єдиних джерел фінансування. Іншим негативним чинником, який безпосередньо впливає на діяльність Карпатського єврорегіону, є його територіальний масштаб. Сьогодні територія єврорегіону перевищує 140 тис. кв. км, а кількість населення становить близько 16 млн. чол. Він перетворився на найбільший єврорегіон в Європі і потребує значного структурного реформування.

Не може не зашкодити ефективному співробітництву в рамках єврорегіону і наявність різних систем адміністративно-територіального устрою п'яти держав-учасниць, а також різні компетенції національних виконавчих структур. Вирішенню цієї нерівномірності сприяло б створення єдиних професійних виконавчих структур, які б координували роботу відповідних національних органів.

- **«Нижній Дунай»** – утворений у 1998 році, до його складу входять Одеська область, адміністративно-територіальні одиниці Республіки Молдова (райони Вулканешти, Кагул, Кантемир), Румунії (повіти Бреїла, Галац, Тульча).

Територія єврорегіону «Нижній Дунай» охоплює 53,3 тис. кв. км. з чисельністю 4,0 млн. чоловік, у тому

числі територія України – 33,3 тис. кв. км з чисельністю 2,5 млн. чоловік. Основними пріоритетними напрямками функціонування євро регіону є розробка та реалізація програм захисту навколишнього середовища басейнів Нижнього Дунаю, Прута, Сирета і Дністра, дельти Дунаю, придунайських озер і плавнів; сприяння створенню спільних іноземних підприємств і банків, які б поєднували капітали кількох країн; сприяння створенню ВЕЗ; узгодження тарифів у галузі транзитних перевезень вантажів; розвиток інфраструктури туризму і рекреації; розробка спільних дій у випадку пожеж, паводків та інших природних катаклізмів.

Євро регіон «Нижній Дунай» має стати важливим транспортним перехрестям інтегрованих Європи та Причорномор'я, включаючи й Закавказзя, Середню Азію, Близький та Середній Схід. В межах євро регіону вже створені три вільні економічні зони: «Галац» (Румунія), «Джурджулешти» (Молдова), «Рені» (Україна). Європейський Союз затвердив маршрути міжнародних транспортних коридорів (МТК), що проходять територію Одещини, фіксуючи надзвичайно вигідне її геополітичне й гео економічне становище. Одеський регіон стає важливим транспортним перехрестям на маршрутах міжнародного транзиту нафти з Прикаспійського регіону і Близького Сходу до Європи. Традиційним є транзит російської нафти через нафтову гавань Одеського порту, а також незначний імпорт через неї нафти й нафтопродуктів. Другим напрямком є транзит нафти з Прикаспійського регіону в Західну й Центрально-Східну Європу за Транскавказьким МТК. Для транзиту прикаспійської та близькосхідної нафти в Європу буде задіяний і Дунайський водний шлях [6].

- **«Верхній Прут»** – утворений 22 вересня 2000 р., до його складу входять: Чернівецька область, адміністративно-територіальні одиниці Республіки Молдова (Бельцький та Єдинецький повіти), Румунії (Ботошанський та Сучавський повіти). Українська територія єврорегіону становить 8,1 тис. кв. км з чисельністю близько 1 млн. чоловік. У жовтні 2003 року повноправним членом єврорегіону стала Івано-Франківська область.

Основною функцією єврорегіону «Верхній Прут» є розробка та реалізація спільних програм з охорони навколишнього природного середовища. Пріоритетними напрямками діяльності цього єврорегіону є прогнозування, планування результатів з охорони навколишнього середовища та моніторинг ходу реалізації програм екологічного та соціального розвитку сусідніх регіонів.

Серед основних проектів є розвиток сполучень із Європою та місцевих транскордонних перевезень за маршрутами, традиційними для краю, сприяння зростанню конкурентоспроможності традиційних промислових й аграрних виробництв краю, співробітництво в галузях науки, культури, освіти, у справах молоді тощо.

Водночас система проектів передбачає вирішення низки нормативно-правових, організаційних, фінансових питань для забезпечення не тільки економічного зростання та розвитку транскордонної співпраці, а й підвищення рівня соціального захисту й екологічної безпеки в регіоні.

- **«Дніпро»** – утворений у квітні 2003 р., до його складу увійшли Чернігівська область, Гомельська область (Білорусь) та Брянська область (Російська Федерація).

В рамках діяльності єврорегіону реалізується План заходів зі співробітництва Чернігівської області України,

Гомельської області Республіки Білорусь та Брянської області Російської Федерації в рамках Прикордонного співтовариства євро регіон «Дніпро» на 2012-2013 роки [7], який охоплює як організаційні аспекти функціонування євро регіону, так і співпрацю в економічній, митній, сільськогосподарській, сертифікаційній, науково-освітній, культурній, туристичній, спортивній, природно- та історико-дослідницькій сферах, галузі охорони здоров'я, а також у напрямі забезпечення екологічної стабільності та упередження виникнення надзвичайних ситуацій.

- «Слобожанщина» – утворений у 2003 р., до його складу увійшли Харківська область та Белгородська область (Російська Федерація).

Євро регіон створено з метою розвитку співробітництва прикордонних територій у таких напрямках:

- всебічний економічний розвиток;
- регіональне та локальне територіальне планування;
- комунікації, транспорт і зв'язок;
- наука, нові технології, освіта;
- охорона здоров'я, спорт і туризм;
- поліпшення стану навколишнього середовища;
- ліквідація надзвичайних ситуацій, стихійних лих та їх наслідків;
- сприяння розширенню контактів між жителями прикордонних територій, розвитку співробітництва між установами та організаціями, а також суб'єктами господарської діяльності;
- полегшення процесу перетину кордону для людей та вантажів шляхом спрощення прикордонних формальностей та сприяння відкриттю нових пунктів пропуску;

- сприяння якості життя населення шляхом збільшення зайнятості;
- сприяння розвитку регіональної економіки за допомогою поліпшення інфраструктури прикордонних районів.

Важливими ознаками єврорегіону «Слобожанщина» є просторова компактність і високий потенціал розвитку за рахунок соціально-економічної взаємодоповнюваності суміжних територій Белгородської й Харківської областей.

На сучасному етапі подано заявки на виконання низки проектів для реалізації в рамках стратегічних напрямів співробітництва, які є важливими для обох сторін, зокрема [8]:

- створення виставкового комплексу «Експоцентр «Слобожанщина» на базі магістрального автомобільного пункту пропуску Гоптівка – Нехотєєвка;
- будівництво міжнародного російсько-українського аеропорту «Белгород-Харків» поблизу державного кордону;
- формування транскордонних економічних кластерів (будівельного, фармацевтичного, туристичного, фінансового й ін.);
- створення мережі транскордонних туристичних маршрутів «Природна й історична спадщина Слобожанщини» тощо.

10 жовтня 2011 року в рамках єврорегіону «Слобожанщина» відбулося офіційне відкриття ТОВ «Українсько-російський технопарк «Слобожанщина». Його створення сприятиме формуванню середовища активної взаємодії вчених і підприємців України та Російської Федерації з метою комерціалізації наукових

розробок, створення умов для прискореного розвитку високотехнологічних напрямів виробництва та перетворення їх на рушійну силу економічного росту Слобожанщини.

- **«Ярославна»** (24 квітня 2007 р.), до його складу входять Сумська область України та Курська область Російської Федерації.

Зовнішньоторговельний оборот між Сумською областю та Курською областю в рамках єврорегіону «Ярославна» склав: 2007 рік – 21,3 млн. дол. США, 2008 рік – 22,4 млн. дол. США, 2009 рік – 32,4 млн. дол. США, 2010 рік – 41 млн. дол. США, 2011 рік – 46 млн. дол. США. При цьому експорт у загальних обсягах зовнішньої торгівлі у 2011 році склав 98% [9].

На сьогодні в рамках єврорегіону «Ярославна» реалізується:

- 14 угод і протоколів про співробітництво на рівні міст і районів Сумської і Курської областей;
- угоди про співпрацю в освітній сфері між: Сумським державним університетом та Курським технічним університетом; Сумським державним університетом та Курським Південно-Західним університетом; Сумським національним аграрним університетом та Курською державною сільськогосподарською академією; Глухівським національним державним педагогічним університетом імені О. Довженка та Курським державним університетом; Сумським державним педагогічним університетом ім. А.С.Макаренка та Курським державним університетом; Державним вищим навчальним закладом «Українська академія банківської справи Національного банку України»

- та Федеральним державним бюджетним освітнім закладом вищої професійної освіти «Південно-Західний державний університет»;
- протокол про міжнародне співробітництво і обмін досвідом у сфері державної служби між управлінням державної служби Головного управління державної служби України в Сумській області та Комітетом державної служби та кадрової роботи Адміністрації Курської області Російської Федерації;
 - угода про співпрацю в сфері зайнятості між Сумським обласним центром зайнятості України та Департаментом федеральної служби зайнятості Курської області Російської Федерації;
 - меморандум про співпрацю між управлінням у справах сім'ї, дітей і молоді Сумської обласної державної адміністрації і Комітетом у справах молоді і туризму Курської області Російської Федерації;
 - угода про довгострокову співпрацю у сфері освіти між управлінням освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації і комітетом освіти і науки Адміністрації Курської області;
 - угода про співробітництво між головним управлінням агропромислового розвитку Сумської обласної державної адміністрації України, комітетом агропромислового комплексу Курської області Російської Федерації та комітетом харчової і переробної промисловості та продовольства Курської області Російської Федерації у сфері агропромислового комплексу;

- угода про взаємодію між головним управлінням економіки Сумської обласної державної адміністрації України, комітетом споживчого ринку, розвитку малого підприємництва та ліцензування Курської області Російської Федерації.
- **Чорноморський єврорегіон** утворений 26 вересня 2008 р. До його складу входять Азербайджан, Албанія, Болгарія, Греція, Грузія, Молдова, Російська Федерація, Румунія, Сербія, Туреччина, представлені на рівні міст, областей, провінцій, країв, автономних республік, Україна (Одеська, Миколаївська, Херсонська, Запорізька, Донецька області, Автономна Республіка Крим, а також місто Севастополь). Мета його створення – сприяти співпраці між регіонами і муніципалітетами країн басейну Чорного моря.

Цей єврорегіон активно працював з 2007-2008 рр., проте українські регіони все ще не підключилися до активної участі в ньому. Проекти Чорноморського єврорегіону спрямовані на співпрацю в економічній, соціальній, культурній сферах та втілюються у відповідності з напрямками діяльності організації Чорноморського економічного співробітництва (ЧЕС). З урахуванням того, що діяльність єврорегіону поширюється і на прикаспійські держави – Росію та Азербайджан – він може стати дійовим інструментом розвитку співробітництва в Чорноморсько-Каспійському просторі.

Орієнтовний бюджет Чорноморського єврорегіону на 2007–2013 роки склав всього 17, 3 млн. євро, що є недостатнім для такого динамічного і перспективного регіону.

Існує низка проблем, які створюють напружену ситуацію у регіоні:

1. Ситуація в регіоні ускладнюється перетинком в ньому інтересів багатьох політичних гравців. Зокрема, Туреччина виступає в ролі регіонального лідера, який діє в межах власних національних інтересів. Росія проводить агресивну політику у цьому просторі, про що свідчить її позиція стосовно регіональних ініціатив України та Грузії. Румунія як член ЄС і НАТО є провідником інтересів цих організацій у регіоні.

2. Міжцивілізаційне, міжкультурне та міжетнічне взаємопроникнення в регіоні спричиняє посилення напруженості.

3. Порівняно низький рівень економічного розвитку країн Чорноморського регіону знижує можливості залучення фінансових ресурсів.

4. Існують розбіжності у митному і податковому законодавстві.

Своєчасне і позитивне вирішення названих вище проблем надасть можливість Україні взяти активну участь в процесах регіонального співробітництва, зміцнити двосторонні зв'язки з країнами Чорноморського єврорегіону – учасниками реалізації регіональних економічних проектів, забезпечити свої торговельно-економічні інтереси, удосконалити транспортну інфраструктуру і розвинути прикордонне співробітництво [10].

- **«Донбас»** (29 жовтня 2010 р.). До його складу входять Луганська область України та Ростовська область Російської Федерації. Основною метою створення єврорегіону є сприяння соціально-економічному розвитку названих областей, охороні навколишнього середовища, науковому,

освітньому співробітництву, а також співпраці у сфері культури і спорту.

Єврорегіон «Донбас» став одним з найбільших в Європі з населенням 11,5 млн. чоловік і територією 154 тис. кв. км. Він має потужний промисловий потенціал та володіє розвиненою інфраструктурою.

Планом визначено такі пріоритетні напрями діяльності:

- торговельно-економічне співробітництво;
- розвиток транспортної та прикордонної інфраструктури;
- гармонізація нормативно-правової бази з питань транскордонного співробітництва;
- співпраця в гуманітарній сфері;
- питання оздоровлення та очищення ріки Сіверський Донець.

Для реалізації плану єврорегіону «Донбас» створено 8 робочих груп за сферами діяльності. Керівництвом єврорегіону зроблені перші кроки щодо вирішення нагальних проблемних питань прикордонних територій Луганської і Ростовської областей.

З метою введення спрощеної процедури перетину кордону жителями Луганської області на місцевих пунктах пропуску проведена робота щодо включення Луганської області в перелік прикордонних регіонів України та Російської Федерації, результатом якої стало підписання 18 жовтня 2011 в м. Донецьк (під час проведення II Українсько-Російського міжрегіонального економічного форуму) Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації «Про порядок перетину українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської

Федерації». Тепер жителі прикордонних областей Луганської та Ростовської областей зможуть перетинати держкордон в будь-яких пунктах пропуску [11].

- **«Дністер»** – утворений 2 лютого 2012 р. за участі Вінницької області України, Сорокського, Флорештського та Шолданештського районів Молдови.

Єврорегіон «Дністер» є одним із перспективних напрямів транскордонного співробітництва Вінницької області та Молдови.

Основні завдання єврорегіону [12]:

- організація, координація та поглиблення зв'язків у сфері економіки, науки, освіти, культури, туризму, спорту;
- реалізація спільних проектів з охорони навколишнього середовища, екологічного оздоровлення басейну ріки Дністер;
- участь в розбудові міжнародних транспортних коридорів та реконструкція діючих автомобільних магістралей;
- реалізація регіональних програм (проектів) з питань скорочення рівня безробіття серед населення прикордонних районів;
- співпраця в облаштуванні пунктів пропуску через українсько-молдовський державний кордон міждержавного та місцевого значення;
- організація контактів з міжнародними організаціями, фондами, інститутами, агенціями та іншими установами.

Висновки. Аналіз формування та діяльності єврорегіонів дозволяє виявити низку проблем їх функціонування та розвитку. Більшість із них є типовими для єврорегіонів, створених за участі України. Головні з них:

ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЯК ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ АСПЕКТ ГЕОПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

- різниця у рівні економічного розвитку держав-учасниць, обсягах зовнішньої торгівлі товарами та послугами та залученні прямих іноземних інвестицій;
- неузгодженість нормативно-правової бази держав-учасниць євро регіонів;
- низький рівень фінансового забезпечення;
- неузгодженість дій у процесі запобігання надзвичайних ситуацій;
- низький рівень розвитку туристичної інфраструктури;
- відсутність доступу до інформації стосовно діяльності євро регіонів.

Для кожного євро регіону характерні специфічні проблеми, вирішення яких сприятиме їх ефективному функціонуванню. Так, наприклад, для Карпатського євро регіону характерна відсутність централізованого фінансування з боку держави, а також відсутність власних коштів прикордонного регіону. Туризм в євро регіоні є недостатньо розвиненим з огляду на його туристично-рекреаційний потенціал. Існує велика кількість не вирішених екологічних проблем.

До слабких сторін євро регіону «Буг» слід віднести суттєву різницю у рівні економічного розвитку держав-учасниць після вступу Польщі до ЄС, а також порівняно недостатню участь української сторони в розробці спільних проєктів транскордонного співробітництва.

Крім аналогічних проблем для євро регіону «Нижній Дунай» характерний недостатній розвиток транспортної інфраструктури і відсутність проєктів у цій сфері.

Діяльність євро регіону «Верхній Прут» недостатньо зорієнтована на транскордонне співробітництво в

економічній сфері. Тому актуальним є збільшення кількості проектів саме у цій сфері. Така сама ситуація склалася в межах функціонування євро регіону «Ярославна».

Необхідно відмітити і наявність деяких спільних рис цих євро регіонів. По-перше, вони сприяють розвитку транскордонної співпраці між обласними органами влади; по-друге, мають подібну організаційну структуру. По-третє, практично відсутня інформація відносно євро регіональної співпраці, транскордонну статистику, матеріали про транскордонні проекти тощо.

Часткове вирішення цих проблем, а також інших, пов'язаних з ТКС України, буде можливим у контексті реалізації нової державної програми підтримки та розвитку транскордонного співробітництва на 2012 – 2015 роки.

Список використаних джерел

- 1) Закон України «Про транскордонне співробітництво»: [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1861-15>
- 2) Толкованов В.В. Транскордонне співробітництво як інноваційна форма діяльності органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / В.В. Толкованов. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/tppd/2012_10/zmist/R_4/02Tolkovanov.pdf
- 3) Дацюк О.М. Співробітництво в рамках євро регіонів як ефективний спосіб поглиблення відносин із ЄС та формування позитивного іміджу України [Електронний ресурс] / О.М. Дацюк. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvnu/misnarod_vidnos/2009_4/R1/Datsyuk.pdf
- 4) Програма транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна на 2007 – 2013 рр. [Електронний

- ресурс]. – Режим доступу : http://www.pl-by-ua.eu/page.php?page_group=3
- 5) Прус І.О. Стан та перспективи розвитку транскордонного співробітництва прикордонних територій (на прикладі Волинської області) / І.О. Прус // Ефективність державного управління: зб. наук. пр. Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Вип. 23 / за заг. ред. В.С. Загорського, А.В. Ліпенцева. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2010. – 494 с. – С.138-146.
 - 6) Шапка І.В. Єврорегіон «Нижній Дунай» як форма транскордонного співробітництва України [Електронний ресурс] / І.В.Шапка. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/16_ADEN_2010/Economics/68730.doc.htm
 - 7) План мероприятий по сотрудничеству Черниговской области Украины, Брянской области Российской Федерации и Гомельской области Республики Беларусь в рамках Приграничного Сообщества Еврорегион «Днепр» на 2012-2013 годы [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.chernihiv-oblast.gov.ua/files/8486496734f68822037ec6.zip>
 - 8) Черномаз П.А. Еврорегион «Слобожанщина»: этапы формирования и перспективы развития [Електронний ресурс]/П.А. Черномаз//Международное сотрудничество приграничных регионов: история, экономика, политика, культура: материалы международ. науч.-практ. конф., Курск, 19-20 сент. 2011 г. – Режим доступу: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/5203/2/Russ-Ukr_Kursk.doc
 - 9) Еврорегион «Ярославна». Інформаційна довідка [Електронний ресурс]. – Суми, 2012. – Режим доступу: http://forum-sumy.com/post_vroregon_jaroslavna.html
 - 10) Луполенко А.В. Чорноморський єврорегіон: перспективи розвитку транзитного потенціалу [Електронний ресурс] / А.В. Луполенко, О.О. Гайдукова. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Economics/67656.doc.htm

- 11) Інформаційно-аналітичні матеріали щодо діяльності єврорегіонів України у 2011 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euroregionkarpaty.com.ua/publications/dialnist-euroregioniv-ukr-v-2011.pdf>
- 12) Офіційний веб-сайт єврорегіону «Дністер» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dnierster.eu/content/about.html>

Л.Кампов. Современные тенденции функционирования еврорегионов, созданных при участии Украины.

В предлагаемой статье рассматриваются особенности функционирования еврорегионов Украины на современном этапе. Определены основные направления сотрудничества стран-участниц исследуемых еврорегионов. Выделены основные препятствия на пути эффективного развития трансграничного сотрудничества Украины в пределах деятельности еврорегионов.

Ключевые слова: еврорегион, трансграничное сотрудничество, пограничные регионы, трансграничные проекты.

L.Kampov. Modern aspects of functioning of euroregions created with the participation of Ukraine.

The suggested article deals with the features of euroregions of Ukraine at present stage. The main directions of cooperation between participating countries of studied euroregions are defined. The main barriers to the effective development of cross-border cooperation of Ukraine within the euroregion's activity are highlighted.

Keywords: euroregion, cross-border cooperation, border regions, cross-border projects.